

SOSYAL BİLGİLER
3. Ünite: İnsan ve Çevre

Test 4-Afetler ve Çevre Sorunları-Afetlerin İnsan Üzerinde Etkileri

1. (2007 İOKBS)

Aşağıdaki doğal afetlerden hangisi Türkiye’de can ve mal kaybına **daha çok** sebep olur?

- A) Depremler
C) Çığ düşmeleri
B) Heyelanlar
D) Şiddetli kuraklık

2. (2008 İOKBS)

Bitki örtüsünün cılız, eğimin fazla olduğu yamaçlarda aşırı kar yağışı aşağıdaki doğal afetlerden hangisine neden olur?

- A) Heyelan
C) Deprem
B) Çığ
D) Kuraklık

3. (2009 İOKBS)

17 Ağustos 1999’da Marmara Bölgesi’nde meydana gelen, çok sayıda can ve mal kaybına neden olan doğal afet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deprem
C) Çığ
B) Heyelan
D) Sel baskını

4. (2010 İOKBS)

Aşağıdakilerin hangisi doğayı erozyondan korumaya yönelik bir çalışmadır?

- A) Kırsalda küçükbaş hayvancılığı yaygınlaştırmak
B) Makineli tarımı yaygınlaştırmak
C) Tarım bitkilerini sık sık ilaçlamak
D) Çıplak arazileri ağaçlandırmak

5. (2011 İOKBS)

Mert’in yaşadığı yerde aşağıdaki doğal afetlerden hangisi görülür?

Yaşadığım yer dik yamaçlarla çevrili, engebeli bir yapıya sahiptir. Çok fazla yağış almaktadır. Toprağımız da killi, kaygan özelliğe sahip olduğu için ağaçlandırılmamış yamaçlardaki toprak, aşağıya doğru kütleler hâlinde kayıyor.

- A) Sel
C) Heyelan
B) Erozyon
D) Deprem

6. (2011 İOKBS)

Aşağıdaki afetlerden hangisi oluşum nedeni açısından diğerlerinden farklıdır?

- A) Heyelan
C) Sel
B) Deprem
D) Yangın

7. (2011 İOKBS)

- I- Bolu tünelinin yapılması
II- Fırat nehri üzerinde Atatürk barajının yapılması
III- Doğu Karadeniz’de balıkçılık yapılması

Yukarıdakilerden hangileri insanların doğal ortamı değiştirmesine kanıt olarak gösterilir?

- A) Yalnız I
C) II ve III
B) I ve II
D) I, II ve III

SOSYAL BİLGİLER
3. Ünite: İnsan ve Çevre

Test 4-Afetler ve Çevre Sorunları-Afetlerin İnsan Üzerinde Etkileri

8. (2011 İOKBS)

Aşağıdakilerden hangisi erozyonu önlemek için alınan tedbirlerden biridir?

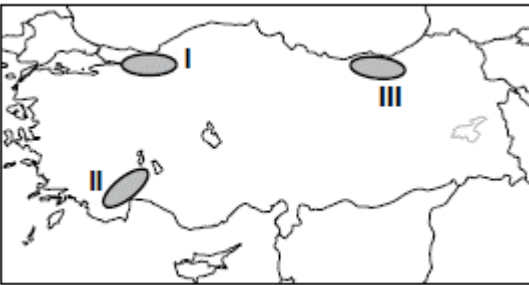
- A) Tarlaların eğim doğrultusunda sürülmesi
- B) Meraların aşırı otlatılması
- C) Bataklıkların kurutulması
- D) Ağaçlandırma çalışmaları

9. (2012 İOKBS)

Aşağıdakilerden hangisi depremin etkilerini **azaltmak** için yapılacak uygulamalardan biridir?

- A) Çok katlı binalar yapmak
- B) Evleri gevşek zemine yapmak
- C) Binalarda dayanıklı malzeme kullanmak
- D) Fay hatları yakınlarına yerleşmek

10. (2012 İOKBS)

Haritada numaralandırılarak verilen alanlarla burada görülen afetler, aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

<u>I.</u>	<u>II.</u>	<u>III.</u>
A) Orman yangını	Deprem	Heyelan
B) Deprem	Orman Yangını	Heyelan
C) Orman Yangını	Heyelan	Deprem
D) Heyelan	Orman Yangını	Deprem

11. (2012 İOKBS)

Ayşe okul ödevi için aşağıdaki tabloyu hazırlamıştır:

DOĞAL AFET	Etkilerini azaltmak için öneri
Deprem	Binaları az katlı yapmak
Kuraklık	Suyu tasarruflu kullanmak
Orman yangını	Ormanları yerleşime açmak
Erozyon	Ağaçlandırma çalışmaları yapmak

Bu tabloya göre hangi doğal afet için verdiği öneri uygun **değildir**?

- A) Deprem
- B) Kuraklık
- C) Erozyon
- D) Orman yangını

12. (2012 İOKBS)

Yaşadığımız bölgedeki köylerin en önemli sorunu erozyondur. Bu yüzden çayır ve meralarımız azaldı, tarım topraklarımız küçüldü ve gelirlerimiz düştü. Bütün bunların sonunda pek çok aile şehirlere göç etti.

Aşağıdakilerden hangisini yapmak bu bölgedeki soruna çözüm getirir?

- A) Ağaçlandırma çalışmaları
- B) Sağlam konutlar yapmak
- C) Su kaynaklarını aşırı kullanmak
- D) Büyükbaş hayvancılığa önem vermek

13. (2013 İOKBS)

- Aşırı yağış
- Eğimli arazi
- Bitki örtüsünün tahribi

Verilenlerin tamamı bir araya gelince aşağıdaki doğal afetlerden hangisi gerçekleşir?

- A) Sel
- B) Deprem
- C) Yangın
- D) Kuraklık

SOSYAL BİLGİLER
3. Zümre: İnsan ve Çevre

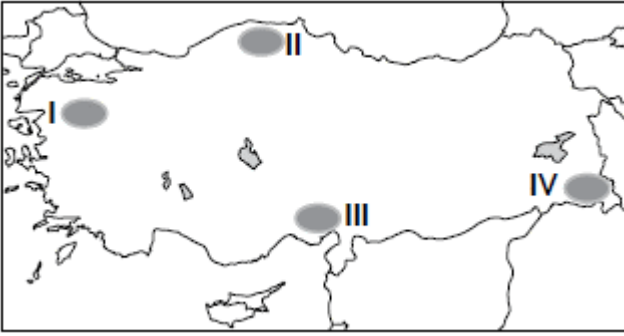
Test 4-Afetler ve Çevre Sorunları-Afetlerin İnsan Üzerinde Etkileri

14. (2014 İOKBS)

Aşağıdakilerden hangisi insanların doğal ortamda yaptığı değişikliklere örnek gösterilebilir?

- A) Peribacalarının önünde sergi açılması
- B) Göksu Nehri üzerine baraj yapılması
- C) Manyas Gölü'ndeki kuşların korunması
- D) Ormanlık alanlardaki çöplerin toplanması

15. (2014 İOKBS)

Haritada numaralandırılarak verilen alanlardan hangisinde çığ olayının görülme ihtimali daha fazladır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

16. (2015 İOKBS)

Aşağıdakilerden hangisi doğal çevreyi olumsuz yönde etkileyebilecek bir uygulamadır?

- A) Fabrika bacalarına filtre kurulması
- B) Atıkların doğal kaynaklara karışmasının önlenmesi
- C) Plastik, cam ve kağıt çöplerinin geri dönüşüme gönderilmesi
- D) Doğal bitki örtüsünün tahrip edilmesi

17. (2015 İOKBS)

“Çarşamba'yı sel aldı.
Bir yâr sevdim el aldı.
Keşke sevmez olaydım.
Elim koynumda kaldı.”

Bu türküyü konu olan doğal afetin sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aşırı yağış
- B) Yer sarsıntısı
- C) Yer kayması
- D) Kuraklık

18. (2015 İOKBS)

Haritada gösterilen şehirlerin hangisinde deprem olma ihtimali daha fazladır?

- A) I.
- B) II.
- C) III.
- D) IV.

19. (2016 İOKBS)

Aşağıdakilerden hangisi depremin neden olduğu can ve mal kaybını azaltmak için alınacak önlemlerden biri değildir?

- A) İnsanları deprem konusunda bilinçlendirmek
- B) Ağaçlandırma çalışmalarına öncelik vermek
- C) Binaları sağlam zemin üzerine inşa etmek
- D) Arama ve kurtarma ekipleri oluşturmak

SOSYAL BİLGİLER

3. Ünite: İnsan ve Çevre

Test 4-Afetler ve Çevre Sorunları-Afetlerin İnsan Üzerinde Etkileri

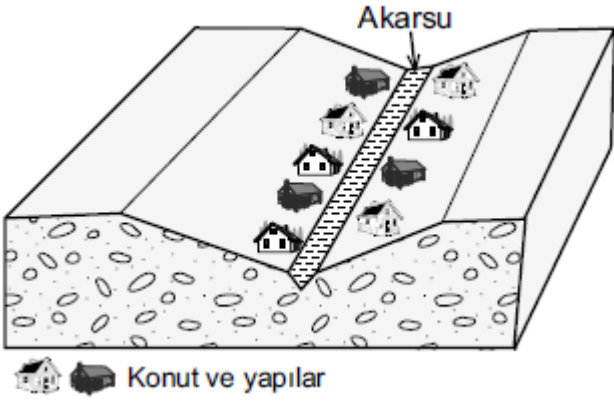
20. (2017 İOKBS)

İç Anadolu, yeryüzü şekillerinin fazla dağlık olmadığı; ova ve platolarla kaplı bir bölgedir. Orman örtüsü bakımından fakirdir. Özellikle ilkbahar aylarında sağanak yağışların etkisi altındadır.

Bu parçaya göre İç Anadolu Bölgesi'nde aşağıdaki doğal afetlerden hangisinin daha etkili olması beklenir?

- A) Çığ B) Deprem
C) Erozyon D) Heyelan

21. (2017 İOKBS)

Bu görseldeki vadide yer alan konut ve yapılar belli dönemlerde sel ve taşkınlarla uğramakta bunun sonucunda maddi ve manevi kayıplar yaşanmaktadır.

Bu soruna karşı alınabilecek en etkili yöntem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vadi yamaçlarını ağaçlandırmak
B) Konutları daha sağlam ve yüksek yapmak
C) Akarsu yatağındaki moloz ve atıkları temizlemek
D) Konut ve yapıları vadi üstündeki düzlüğe taşımak

22. (2017 İOKBS)

Havaalanı yapılması planlanan ve birbirine komşu olan Ordu ile Giresun illerimizin arazisinin dağlık ve ormanlık olması önemli bir sorundu. Havaalanı yapmak için bu illerin arasındaki deniz doldurularak arazi elde edilmiş, günümüzdeki havaalanı da buraya kurulmuştur.

Bu metne göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İnsanlar ihtiyaçları doğrultusunda doğada değişiklik yapar.
B) Deniz doldurularak arazi üretmek eski bir yöntemdir.
C) Her şehrin, havaalanına ihtiyacı bulunmaktadır.
D) Karadeniz kıyıları deniz yolu ulaşımına elverişlidir.

23. (2018 İOKBS)

İnsan ihtiyaçlarını karşılamak için doğal çevrede değişiklikler yapar. Yol yaparken önüne çıkan engelleri aşmak için - - - -I - - - - açar. Su ve enerji ihtiyaçlarını karşılamak için akarsu önlerine - - - -I - - - - kurar.

Yukarıdaki metinde numaralı yerlere sırasıyla yazılması gerekenler seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II
A)	Tünel	Baraj
B)	Köprü	Viyadük
C)	Baraj	Köprü
D)	Tünel	Köprü

Serinhisar Kocapınar Ortaokulu /Denizli-5. Sınıf
(İOKBS Soruları)

SOSYAL BİLGİLER

3. Ünite: İnsan ve Çevre

Test 4-Afetler ve Çevre Sorunları-Afetlerin İnsan Üzerinde Etkileri

24 ve 25. Sorular (2018 İOKBS)

24. ve 25. Soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Aşırı yağışlar ve eriyen karların neden olduğu afetler yurdumuzun hemen her bölgesinde görülmektedir. Ayrıca dere yataklarına moloz dökülmesi ve dere yataklarının yerleşime açılması bu afetlerin artmasına neden olmaktadır.

24. Yukarıdaki metinde hangi doğal afetten bahsedilmektedir?

- A) Çığ B) Sel
C) Heyelan D) Erozyon

25. Metinde bahsedilen doğal afetin zararlarını azaltmak için dere yataklarında aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

- A) Fabrikalar kurulmalıdır.
B) Atıklardan temizlenerek açılmalıdır.
C) Çevresindeki ağaçlar kesilmelidir.
D) Doldurularak yol yapılmalıdır.

26. (2018 İOKBS)

Aşağıdakilerden hangisi doğal etkenlerin nüfus dağılışı üzerindeki etkisine örnektir?

- A) Dağlık alanlarda nüfusun seyrek olması
B) Sanayi bölgelerinde nüfusun kalabalık olması
C) Ulaşımın gelişmediği yerlerde nüfusun seyrek olması
D) Turizmin geliştiği bölgelerde nüfusun kalabalık olması

27. (2019 İOKBS)

Eren ve ailesi Rize’de yaşamaktadır. Yaşadığı köy dik yamaçlı bir arazide yer almaktadır. Yağışın fazla olduğu ve karların erimeye başladığı dönemde ailesi doğal afet tehlikesinden dolayı tedirgin olmaktadır.

Buna göre Eren ve ailesinin aşağıdaki doğal afetlerden hangisinin gerçekleşme olasılığından dolayı tedirgin oldukları söylenebilir?

- A) Heyelan B) Deprem
C) Erozyon D) Orman yangını

28. (2020 İOKBS)

Küresel ısınmanın etkisiyle Dünya’nın ortalama sıcaklığındaki artış aşağıdakilerden hangisine sebep olmaktadır?

- A) Nüfusun artmasına
B) Toprak kirliliğine
C) Buzulların erimesine
D) Su ihtiyacının azalmasına

29. (2020 İOKBS)

- Boş arazilerin ağaçlandırılması
- Besi hayvancılığına önem verilmesi
- Tarım arazilerinin eğime dik sürülmesi

Bu tedbirler aşağıdakilerden hangisini önlemeye yöneliktir?

- A) Hava kirliliğini B) Erozyonu
C) Orman yangınlarını D) Sel baskınlarını

SOSYAL BİLGİLER
3. Ünite: İnsan ve Çevre

Test 4-Afetler ve Çevre Sorunları-Afetlerin İnsan Üzerinde Etkileri

30. (2020 İOKBS)

Karların erimesi ve yağmurun fazla yağması sonucunda su kaynaklarının seviyesi yükselir. Bu suların geçtiği yerlere zarar vermesiyle - - - meydana gelir. Bu afet sonucunda akarsular ve barajlar taşabilir.

Bu metinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) sel
C) heyelan
B) erozyon
D) çığ

31. (2021 İOKBS)

Aşağıdakilerden hangisi insanların doğayı şekillendirerek yaptığı değişikliklerden biri değildir?

- A) Köprü
C) Tünel
B) Baraj
D) Ova

32. (2022 İOKBS)

Ulaşım araçları, sanayi kuruluşları ve inşaat çalışmalarından kaynaklanan sesler aşağıdaki çevre kirliliklerinden hangisine neden olmaktadır?

- A) Hava
C) Toprak
B) Su
D) Gürültü

33. (2023 İOKBS)

Doğal kaynakların aşırı ölçüde ve bilinçsizce kullanılması sonucu doğal dengenin bozulmasıyla çevre sorunları ortaya çıkar.

Bu açıklamaya göre, aşağıdakilerden hangisi insan kaynaklı bir çevre sorunudur?

- A) Heyelan
C) Su kirliliği
B) Volkanik patlama
D) Çığ

34. (2023 İOKBS)

Heyelan, yamaç eğiminin fazla olduğu yerlerde aşırı yağışlara bağlı olarak toprak tabakasının aşağıya doğru kaymasıdır. Örneğin Karadeniz kıyılarında sıkça heyelan meydana gelmektedir. Bunun nedeni burada eğimin ve yağışın fazla olmasının yanında toprağın killi olmasıdır.

Bu bilgiye göre, aşağıdaki illerin hangisinde heyelan görülmesi beklenmez?

- A) Konya
C) Rize
B) Trabzon
D) Artvin

35. (2023 İOKBS)

Bu görseller aşağıdakilerden hangisine örnek olarak gösterilebilir?

- A) Tarımsal sulamaya
B) Çevre kirliliğine
C) Geri dönüşüm uygulamalarına
D) Doğal afetlere

Test 4-Afetler ve Çevre Sorunları-Afetlerin İnsan Üzerinde Etkileri Cevap Anahtarı (5. Sınıf)
(İOKBS Soruları)

1.A 2.B 3.A 4.D 5.C 6.D 7.B 8.D 9.C 10.B 11.D 12.A 13.A 14.B 15.D 16.D 17.A 18.A 19.B 20.C 21.D 22.A 23.A 24.B 25.B 26.A 27.A
28.C 29.B 30.A 31.D 32.D 33.C 34.A 35.B